

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัด
ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และตัวอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิด
ความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้

N	แทน จำนวนประชากร
n	แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
S.D	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน ผลบวกกำลังเฉลี่ย (Sum of Squares)
df	แทน ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร Degree of freedom)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการแจกแจง (One - Way ANOVA)
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความนัยสำคัญในการทดสอบความแตกต่างรายคู่
p	แทน ค่าสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์หาค่าสถิติของข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยการหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ด้านการศาสนศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์

3. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) จำแนกตามอายุ และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F- test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยใช้ค่าความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลตามที่ผู้วิจัยได้เสนอผล ไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ และการหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

n = 247

คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
1 เพศ		
1.1 ชาย	137	55.50
1.2 หญิง	110	44.50
รวม	247	100.00
2. อายุ		
2.1 18 - 33 ปี	35	14.20
2.2 34 - 49 ปี	76	30.80
2.3 50 ปี ขึ้นไป	136	55.10
รวม	247	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	74	29.96
3.2 มัธยมศึกษา	84	34.01
3.3 อนุปริญญา หรือ ปวส.	43	17.41
3.4 ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	46	18.62
รวม	247	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 247 คน

1. จำแนกเป็นเพศ พบว่า เพศชาย จำนวน 137 คน (ร้อยละ 55.50) เพศหญิง จำนวน 110 คน (ร้อยละ 44.50)
2. จำแนกเป็นอายุพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 55.10 รองลงมา อายุ 34 - 49 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และอายุ 18 - 33 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20

3. จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 34.01 รองลงมาระดับประถมศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 29.96 ถัดมาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 46 คนคิดเป็นร้อยละ 18.62 และระดับอนุปริญญา หรือ ปวศ. จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 17.41

2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

n = 247

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ด้านการปกครอง	3.37	0.88	ปานกลาง
2. ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม	3.10	0.79	ปานกลาง
3. ด้านศาสนศึกษา	3.27	0.78	ปานกลาง
4. ด้านการศึกษาสงเคราะห์	3.20	0.76	ปานกลาง
5. ด้านสาธารณูปการ	3.46	0.78	ปานกลาง
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์	3.46	0.68	ปานกลาง
รวม	3.31	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสาธารณสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านสาธารณูปการ ($\bar{X} = 3.46$) ด้านการปกครอง ($\bar{X} = 3.37$) ด้านศาสนศึกษา ($\bar{X} = 3.27$) ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.20$) และ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการปกครอง

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{x}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. รักษาความเรียบร้อยภายในวัด	8.50	33.20	42.91	13.36	2.02	3.33	0.88	ปานกลาง
2. ปกป้องคุ้มครองพระภิกษุสงฆ์ สามเณรภายในวัด	6.07	32.39	43.72	17.41	0.40	3.26	0.83	ปานกลาง
3. ปกป้องคุ้มครองศาสนสมบัติ ภายในวัด	7.69	50.20	27.53	13.36	1.21	3.50	0.86	ปานกลาง
4. จัดให้มีคณะกรรมการช่วยใน การบริหารวัดอย่างเป็นรูปธรรม	4.45	41.30	36.44	14.98	2.83	3.50	0.88	ปานกลาง
5. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน บริหารให้เป็นไปตามระเบียบ ของวัด	5.26	41.30	33.60	16.60	3.24	3.29	0.92	ปานกลาง
6. ประสานงานแต่ละฝ่ายเพื่อให้ การดำเนินงานเป็นไปอย่าง ราบรื่นและบรรลุเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ	8.50	40.89	35.22	12.96	2.43	3.40	0.90	ปานกลาง
7. ให้โอกาสแก่ประชาชนทุกคนมี ส่วนร่วมในการดูแลรักษาความ เรียบร้อยภายในวัด	11.74	31.58	40.49	14.17	2.02	3.37	0.94	ปานกลาง
รวม						3.37	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการ
ดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$)
และจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย
คือ ปกป้องคุ้มครองศาสนสมบัติภายในวัด ($\bar{x} = 3.50$) จัดให้มีคณะกรรมการช่วยในการบริหาร

วัดอย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.50$) ประสานงานแต่ละฝ่ายเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.40$) ให้โอกาสแก่ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความเรียบร้อยภายในวัด ($\bar{X} = 3.37$) รักษาความเรียบร้อยภายในวัด ($\bar{X} = 3.33$) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานบริหารให้เป็นไปตามระเบียบของวัด ($\bar{X} = 3.29$) และปกป้องคุ้มครองพระภิกษุสงฆ์สามเณรภายในวัด ($\bar{X} = 3.26$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม

n = 247

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. เผยแผ่ธรรมะในชีวิตประจำวันแก่ชุมชน	8.50	27.53	44.53	16.60	2.83	3.22	0.92	ปานกลาง
2. เผยแผ่ธรรมะทางวิทยุชุมชน	2.83	19.84	38.06	31.58	7.69	2.79	0.94	ปานกลาง
3. เผยแผ่ธรรมะด้วยการมอบหนังสือธรรมะให้แก่องค์กรและประชาชนทั่วไป	5.26	25.10	39.68	21.86	8.10	2.98	1.00	ปานกลาง
4. สนับสนุนการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่ออบรมศีลธรรมอันดีงามและส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	7.69	36.44	36.03	15.38	4.45	3.28	0.97	ปานกลาง
5. จัดให้มีพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะในวัด	6.88	34.82	33.60	21.05	3.64	3.20	0.97	ปานกลาง
6. ส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์สามเณรได้มีโอกาสออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่ต่าง ๆ	5.67	32.39	36.84	22.67	2.43	3.16	0.92	ปานกลาง
รวม						3.10	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ สนับสนุนการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนเพื่ออบรมศีลธรรมอันดีงามและส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X} = 3.28$) เผยแผ่ธรรมะในชีวิตประจำวันแก่ชุมชน ($\bar{X} = 3.22$) จัดให้มีพิธีการแสดงตนเป็นพุทธมามกะในวัด ($\bar{X} = 3.20$) ส่งเสริมให้พระภิกษุสงฆ์สามเณรได้มีโอกาสออกเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่ต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.16$) เผยแผ่ธรรมะด้วยการมอบหนังสือธรรมะให้แก่องค์กรและประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 2.98$) และเผยแผ่ธรรมะทางวิทยุชุมชน ($\bar{X} = 2.79$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของ
วัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการศาสนศึกษา

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. สนับสนุนการจัดการศึกษาพระ ปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ แผนก สามัญศึกษา	5.26	41.30	37.25	12.55	3.64	3.32	0.89	ปานกลาง
2. สนับสนุนการศึกษาธรรมบาลี ของพระภิกษุสงฆ์ สามเณร ภายในวัด	5.26	45.34	31.98	13.36	4.05	3.34	0.92	ปานกลาง
3. สนับสนุนการศึกษานักธรรมแก่ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร ภายในวัด	6.07	39.27	38.46	12.55	3.64	3.32	0.90	ปานกลาง
4. จัดให้มีการฝึกอบรมจริยธรรม แก่ประชาชนทั่วไป	7.69	29.55	38.87	19.43	4.45	3.17	0.98	ปานกลาง
5. จัดมอบปัจจัยเครื่องอาศัยและ อุปกรณ์การศึกษาแก่พระภิกษุ สงฆ์ สามเณรเพื่อใช้ประโยชน์ ในด้านการศึกษา	5.26	32.39	42.51	15.79	1.05	3.19	0.91	ปานกลาง
รวม						3.27	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการศาสนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.27$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อย คือ สนับสนุนการศึกษาระบบบาลี ของพระภิกษุสงฆ์ สามเณรภายในวัด
($\bar{X} = 3.34$) สนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ แผนกสามัญศึกษา

($\bar{X} = 3.32$) สนับสนุนการศึกษานักธรรมแก่พระภิกษุสงฆ์ สามเณร ภายในวัด ($\bar{X} = 3.32$) จัดมอบปัจจัยเครื่องอาศัยและอุปกรณ์การศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์ สามเณรเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษา ($\bar{X} = 3.19$) และ จัดให้มีการฝึกอบรมจริยธรรมแก่ประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 3.17$)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการศึกษาสงเคราะห์

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. จัดการศึกษาที่เน้นการปลูกฝัง จริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มี ความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนา	10.12	29.55	43.72	14.57	2.02	3.31	0.91	ปานกลาง
2. จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เพื่อใช้ใน การศึกษาสงเคราะห์	3.24	26.32	45.34	21.05	4.05	3.04	0.88	ปานกลาง
3. สนับสนุนการศึกษาแก่พระภิกษุ สงฆ์ สามเณรในการศึกษา พระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ แผนกสามัญศึกษา	4.86	38.46	41.70	10.53	4.45	3.29	0.88	ปานกลาง
4. บริจาคทุนส่วนตัวในการซื้อ อุปกรณ์ด้านการศึกษาแก่ พระภิกษุสงฆ์ สามเณรเพื่อใช้ใน การเรียนการสอน	3.24	23.89	53.44	16.19	3.24	3.08	0.81	ปานกลาง
5. ปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่ที่ใช้ใน การเรียนการสอนสำหรับ พระภิกษุ สามเณรด้วยทุนของ คณะกรรมการชุมชนเอง	6.48	30.36	41.70	19.03	2.43	3.19	0.90	ปานกลาง
รวม						3.20	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการศาสนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ จัดการศึกษาที่เน้นการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.31$) สนับสนุนการศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์สามเณรในด้านการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์แผนกสามัญศึกษา ($\bar{X} = 3.29$) ปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนสำหรับพระภิกษุ สามเณรด้วยทุนของคณะกรรมการชุมชนเอง ($\bar{X} = 3.19$) บริจาคทุนส่วนตัวในการซื้ออุปกรณ์ด้านการศึกษาแก่พระภิกษุสงฆ์ สามเณรเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.08$) และจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เพื่อใช้ในการศึกษาสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.04$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณูปการ

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ร่วมบูรณปฏิสังขรณ์ศาลาการ เปรียญอาศรมเรียนในเขตพุทธาวาส	11.34	43.32	32.79	10.93	1.62	3.52	0.89	มาก
2. ร่วมบูรณปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ วิหารหอธรรม กุฏิ ในเขตของสงฆ์ และเป็นที่อาศัยของประชาชน ทั่วไป	10.53	42.51	35.22	9.72	2.02	3.50	0.88	ปานกลาง
3. จัดให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสวยงามภายในวัด	11.34	38.06	36.44	11.74	2.43	3.44	0.93	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการช่วยซ่อมแซม ศาสนสถานสมบัติภายในวัด	7.29	38.06	41.30	12.15	1.21	3.38	0.84	ปานกลาง
5. มีส่วนร่วมในการช่วยซ่อมแซม ศาสนสมบัติภายในวัด	4.45	50.20	33.60	10.93	0.81	3.47	0.78	ปานกลาง
6. ประสานงานกับหน่วยงานใน ท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา สาธารณูปการภายในวัด	4.86	37.65	43.32	12.15	2.02	3.31	0.82	ปานกลาง
รวม						3.46	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณูปการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.46$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ร่วมบูรณปฏิสังขรณ์ศาลา
การเปรียญอาศรมเรียนในเขตพุทธาวาส ($\bar{X} = 3.52$) และ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ร่วมบูรณปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ วิหารหอธรรม กุฏิ
ในเขตของสงฆ์และเป็นที่อาศัยของประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 3.50$) มีส่วนร่วมในการช่วย

ซ่อมแซมศาสนสมบัติภายในวัด ($\bar{X} = 3.47$) จัดให้มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสวยงามภายในวัด ($\bar{X} = 3.44$) มีส่วนร่วมในการช่วยซ่อมแซมศาสนสถานสมบัติภายในวัด ($\bar{X} = 3.38$) และ ประสานงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาธารณูปการภายในวัด ($\bar{X} = 3.31$)

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณสงเคราะห์

n = 247

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. สงเคราะห์พระภิกษุสงฆ์ สามเณร ในด้านปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต	4.45	44.53	41.30	7.29	2.43	3.41	0.79	ปานกลาง
2. บริจาคทรัพย์ส่วนตัวในการสร้างกุฏิวิหารที่เป็นที่ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุสงฆ์ สามเณรภายในวัด	4.86	33.20	47.37	12.96	1.62	3.27	0.81	ปานกลาง
3. ชักชวนประชาชนในเขตชุมชน บริจาคทรัพย์เพื่อสาธารณสงเคราะห์	11.74	40.89	36.03	9.31	2.02	3.51	0.89	มาก
4. ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	13.77	42.91	33.60	7.69	2.02	3.59	0.89	มาก
5. ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในการบำเพ็ญกุศลตามประเพณีในท้องถิ่น	10.93	50.61	30.77	6.07	1.62	3.63	0.82	มาก
6. จัดกิจกรรมงานหารายได้เพื่อสาธารณกุศล	8.50	39.68	39.27	9.72	2.83	3.41	0.88	ปานกลาง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ร้อยละของการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการ มีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
7. เป็นผู้นำในการสร้างสาธารณะกุศล	10.12	31.98	45.34	10.12	2.43	3.37	0.89	ปานกลาง
8. จัดกิจกรรมในการป้องกันสิ่งเสพย์ คิดให้โทษ	14.98	40.49	29.96	12.55	2.02	3.54	0.96	มาก
9. ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารงาน กุศลให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับ ทราบ	8.10	42.11	38.46	8.10	3.24	3.44	0.88	ปานกลาง
รวม						3.46	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณสงเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในการบำเพ็ญกุศลตามประเพณีในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.63$) ให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในการทำบุญในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ($\bar{X} = 3.59$) จัดกิจกรรมในการป้องกันสิ่งเสพคิดให้โทษ ($\bar{X} = 3.54$) ชักชวนประชาชนในเขตชุมชนบริจาคทรัพย์เพื่อสาธารณสงเคราะห์ ($\bar{X} = 3.51$) และ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารงานกุศลให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับทราบ ($\bar{X} = 3.44$) สงเคราะห์พระภิกษุสงฆ์ สามเณรในด้านปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต ($\bar{X} = 3.41$) จัดกิจกรรมงานหารายได้เพื่อสาธารณะกุศล ($\bar{X} = 3.41$) เป็นผู้นำในการสร้างสาธารณะกุศล ($\bar{X} = 3.37$) บริจาคทรัพย์ส่วนตัวในการสร้างกุฏิวิหารที่เป็นที่ปฏิบัติธรรมของพระภิกษุสงฆ์ สามเณรภายในวัด ($\bar{X} = 3.27$)

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของ
วัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนใน
การดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน
โดยรวมและรายด้าน

n = 247

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน	เพศ				t	p
	เพศชาย n = 137		เพศหญิง n = 110			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการปกครอง	3.27	0.77	3.48	0.73	-2.127	0.375
2. ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม	2.97	0.83	3.27	0.70	-3.020	0.018*
3. ด้านการศึกษา	3.14	0.82	3.43	0.71	-2.922	0.147
4. ด้านการศึกษาสงเคราะห์	3.11	0.83	3.31	0.64	-2.000	0.075
5. ด้านสาธารณูปการ	3.35	0.74	3.58	0.81	-2.323	0.910
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์	3.44	0.73	3.49	0.62	-0.634	0.101
รวม	3.21	0.66	3.43	0.57	-2.647	0.118

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 10 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน
ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่
ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่าง 1 ด้าน คือ ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม
(p = 0.018)

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวม

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.628	2	0.814	2.055	0.130
	ภายในกลุ่ม	96.695	244	0.396		
		98.323	246			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกันรายด้าน

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	อายุ						F	P
	18 - 33 ปี (n = 35)		34 - 49 ปี (n = 76)		50 ปีขึ้นไป (n=136)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการปกครอง	3.16	0.74	3.30	0.80	3.45	0.73	2.546	0.080
2. ด้านการเผยแผ่ศาสนาธรรม	3.02	0.78	3.13	0.71	3.11	0.83	0.225	0.799
3. ด้านการศาสนศึกษา	3.11	0.84	3.26	0.69	3.31	0.82	0.925	0.398
4. ด้านการศึกษาสงเคราะห์	3.06	0.69	3.18	0.71	3.25	0.80	0.918	0.401
5. ด้านสาธารณูปการ	3.31	1.06	3.41	0.70	3.52	0.73	1.210	0.300
6. ด้านสาธารณสงเคราะห์	3.14	0.82	3.42	0.60	3.57	0.66	6.129	0.003*
รวม	3.13	0.68	3.28	0.61	3.37	0.63	2.055	0.130

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่าง 1 ด้าน คือ ด้านสาธารณสงเคราะห์ ($p = 0.003$)

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวม

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.043	3	1.348	3.474	0.017*
	ภายในกลุ่ม	94.280	243	0.388		
		98.323	246			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน รายด้าน

n = 247

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน	ระดับการศึกษา								F	p
	ประถม ศึกษา (n = 74)		มัธยม ศึกษา (n = 84)		อนุปริญญา หรือปวส. (n = 43)		ปริญญาตรี หรือสูงกว่า (n = 46)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการปกครอง	3.50	0.77	3.39	0.75	3.15	0.86	3.31	0.61	2.090	0.102
2. ด้านการเผยแผ่ ศาสนาธรรม	3.21	0.79	3.08	0.93	2.97	0.63	3.11	0.61	0.968	0.408
3. ด้านการศึกษา	3.36	0.82	3.23	0.82	3.07	0.70	3.36	0.71	1.557	0.200
4. ด้านการศึกษา สงเคราะห์	3.40	0.81	3.15	0.76	2.89	0.66	3.26	0.67	4.409	0.005*
5. ด้านสาธารณูปการ	3.48	0.77	3.49	0.75	3.17	0.66	3.62	0.89	2.808	0.040*
6. ด้านสาธารณ สงเคราะห์	3.61	0.72	3.51	0.64	3.06	0.65	3.52	0.56	6.806	0.000*
รวม	3.43	0.64	3.31	0.68	3.05	0.56	3.36	0.55	3.474	0.017*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความแตกต่างอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านสาธารณูปการ และด้านสาธารณสงเคราะห์ และสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วย วิธีการของแอล เอส ดี ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนใน
การดำเนินงาน ของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านการศึกษาสงเคราะห์
ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา หรือปวส.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
การศึกษา	\bar{X}	3.40	3.15	2.89	3.26
ประถมศึกษา	3.40	-	0.036*	0.000*	0.314
มัธยมศึกษา	3.15	-	-	0.069	0.425
อนุปริญญาหรือปวส.	2.89	-	-	-	0.022*
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.26	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า

1. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชน
ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา
2. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชน
ที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส
3. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชน
ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงาน ของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณูปการ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา หรือปวส.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
การศึกษา	\bar{X}	3.48	3.49	3.17	3.62
ประถมศึกษา	3.48	-	0.962	0.032*	0.350
มัธยมศึกษา	3.49		-	0.026*	0.360
อนุปริญญาหรือปวส.	3.17			-	0.006*
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.62				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า

1. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส.
2. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส.
3. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนใน
การดำเนินงาน ของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านสาธารณสงเคราะห์
ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชน		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญาหรือ ปวส.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
การศึกษา	\bar{X}	3.61	3.51	3.06	3.52
ประถมศึกษา	3.61	-	0.360	0.000*	0.492
มัธยมศึกษา	3.51		-	0.000*	0.926
อนุปริญญาหรือปวส.	3.06			-	0.001*
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.52				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า

1. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส.
2. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส.
3. คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือปวส. มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างกับ คณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า

4. ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสรุปในภาพรวม มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 98.79 ส่วนใหญ่ ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ดังตารางที่ 18 ดังนี้

ตารางที่ 18 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย

n = 244	
ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการดำเนินงานของวัดในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	จำนวน
ควรจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างพระภิกษุ และคณะกรรมการชุมชน เพื่อจัดทำข้อบังคับ กฎระเบียบ และจัดประชุมเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	53
ควรจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาเพื่อช่วยเหลือพระภิกษุ สามเณรที่เรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	36
วัดและชุมชนควรร่วมมือกันบูรณ พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัดให้สะอาด เป็นระเบียบน่าอยู่	28
ควรจัดตั้งห้องสมุดขึ้นในวัดเพื่อให้พระภิกษุ สามเณรได้ใช้ประโยชน์	27
ควรจัดให้มีการสอนธรรมะในวันเสาร์ – อาทิตย์ แก่ประชาชนและสอนธรรมะตามสถานศึกษาในวันสำคัญต่าง ๆ	25
ทางวัดควรให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในการมอบหนังสือธรรมะ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับพิธีต่าง ๆ ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	21
ควรจัดตั้งหรือหาทุนไว้เพื่อทำการบูรณปฏิสังขรณ์วัด	16
เมื่อมีการจัดกิจกรรมหารายได้ทางวัดควรมีการประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ	12
ควรจัดให้มีการแสดงธรรมะในรูปแบบเสียงตามสายให้ประชาชนได้รับฟัง	10
ควรแนะนำให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมวันวันสำคัญทางศาสนา	9
ควรสนับสนุนการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนในชุมชนอย่างจริงจัง	7
รวม	244

จากตารางที่ 18 พบว่า คณะกรรมการชุมชนมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของวัด ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย ส่วนใหญ่ คือ ควรจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างพระภิกษุ และ คณะกรรมการชุมชนเพื่อจัดทำข้อบังคับ กฎระเบียบ และจัดประชุมเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมกัน ควรจัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษาเพื่อช่วยเหลือพระภิกษุ สามเณรที่เรียนดี แต่ขาดแคลน ทุนทรัพย์ วัดและชุมชนควรร่วมมือกันบูรณา พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในวัดให้สะอาด เป็น ระเบียบน่าอยู่ ควรจัดตั้งห้องสมุดขึ้นในวัดเพื่อให้พระภิกษุ สามเณร ได้ใช้ประโยชน์ ควรจัดให้ มีการสอนธรรมะในวันเสาร์ – อาทิตย์ แก่ประชาชนและสอนธรรมะตามสถานศึกษาในวัน สำคัญต่าง ๆ ทางวัดควรให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในการมอบ หนังสือธรรมะ และให้คำแนะนำเกี่ยวกับพิธีต่าง ๆ ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ควรจัดตั้ง หรือหาทุนไว้เพื่อทำการบูรณปฏิสังขรณ์วัด เมื่อมีการจัดกิจกรรมหารายได้ทางวัดควรมี การประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนในชุมชนได้รับทราบ ควรจัดให้มีการแสดงธรรมะใน รูปแบบเสียงตามสายให้ประชาชน ได้รับฟัง ควรแนะนำให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรม วันธรรมสวนะและวันสำคัญ และควรสนับสนุนการบวชสามเณรภาคฤดูร้อนในชุมชน อย่างจริงจัง